

Návrh

USNESENÍ

vlády České republiky
ze dne 2000 č.

22. 11. 2000

k informaci o průběhu sporu mezi firmou Diag Human, a.s.
a Českou republikou - Ministerstvem zdravotnictví

Vláda

I. bere na vědomí předložený materiál,

II. ukládá

Ministru zdravotnictví, místopředsedovi vlády pro hospodářskou politiku a ministru financí a předsedovi prezidia Fondu národního majetku České republiky realizovat postupy uvedené na str. 2 předkládací zprávy pod body ad 1., ad 2. a ad 3.

Provedou:

ministr zdravotnictví

místopředseda vlády pro hospodářskou politiku a ministr financí a předseda prezidia
Fondu národního majetku České republiky

Předkládací zpráva

Materiál je předkládán podle usnesení porady vedení Ministerstva zdravotnictví (dále jen MZ) ze 4.7.2000. Cílem je informovat o aktuálním stavu sporu firmy Diag Human, a.s. (dále jen DH) s Českou republikou reprezentovanou MZ o náhradu škody a navrhnout postup ke snížení dopadu tohoto sporu na státní rozpočet. Důvodem tohoto dopadu je mezitimní rozhodčí nález z 19.3.97 a přezkumný rozhodčí nález z 27.5.98, v nichž oba rozhodčí senáty rozhodly poměrem hlasů 3:0 v neprospěch ČR, že dopis ministra zdravotnictví MUDr. Bojara, CSc. z 9.3.92 adresovaný zahraničnímu obchodnímu partnerovi firmy DH byl nezákonným zásahem do hospodářské soutěže, kterým vznikla firmě DH škoda. Její nárok na náhradu škody není promlčen a uhradit tento nárok musí Česká republika, a to ve výši, na které se ČR a DH dohodnou, jinak tuto výši určí rozhodčí senát podle posudku soudního znalce.

Výše platební povinnosti ČR by podle závěrů experta MZ z června t.r. mohla činit 5,6 mld. a spolu s úroky za dobu vedení sporu by činila cca 6,5 mld. Kč. DH nárokuje včetně úroků 4,5 mld. Kč dle posudku znalce Měst. soudu v Praze. Tomuto soudnímu znalci ani firmě DH dosud nejsou přístupny údaje, které měl k dispozici výše uvedený expert MZ, proto je požadavek firmy DH nižší než propočtení experta MZ.

Riziko dopadu sporu na státní rozpočet se MZ snažilo odstranit tím, že v červnu 1998 podalo soudu žalobu na:

- a) určení neplatnosti rozhodčí smlouvy, podle které bylo rozhodčí řízení vedeno a kterou za ČR podepsal 18.9. 96 tehdejší ministr zdravotnictví PhDr. J. Stráský,
- b) zrušení obou výše uvedených rozhodčích nálezů,
- c) přezkum přezkumného rozhod. nálezu dalším přezkumným rozhodčím senátem.

Žalobu MZ uvedenou ad a) soud zamítl hned při prvním jednání dne 19.1. 2000. MZ se odvolalo, odvolací soud dosud nerozhodl. Pro ČR nepříznivou prognózu všech tří uvedených žalob podal nyní také advokát JUDr. P. Raban, CSc, který z pověření bývalého vedení MZ za ČR tyto žaloby podal.

Jednoznačný neúspěch všech tří žalob podaných Českou republikou prognózuje nezávisle na sobě expertiza tří advokátních firem, které MZ obdrželo v srpnu 2000 na základě svého předcházejícího zadání. Každá z těchto tří právních expertiz hodnotí zahájení všech tří soudních řízení ke zvrácení výsledků rozhodčích nálezů jednoznačně jen jako manévr k oddálení konečného neúspěch ČR. Nevezme-li ČR tyto žaloby zpět, řízení o nich bude trvat ještě 2-3 roky, skončí pro ČR neúspěšně a platební povinnost ČR se za tuto dobu zvýší o další cca 2 mld. Kč. Na stejné riziko upozornila současné vedení MZ také nynější vedoucí právního odboru MZ.

MZ při jednání s firmou DH dne 4.9.2000 - za účasti představitelů ministerstva financí a FNM - zjistilo, že DH je v pokročilé fázi jednání se dvěma zahraničními bankami, které mají zájem od firmy DH koupit její pohledávku na náhradu škody vůči ČR, zejména proto, že tato pohledávka narůstá od počátku roku 1997 o 18% ročně. Tím hrozí riziko, že event. zahraniční nabyvatel této pohledávky jí bude vůči ČR vymáhat důrazněji, než firma DH, která po každém svém úspěchu v tomto sporu nabídla MZ dohodu o výši náhrady škody. Tu MZ dosud vždy odmítlo, a to např. i v květnu 97, když bylo ke sjednání dohody s firmou DH vyzváno dopisem tehdejšího místopředsedy vlády a ministra financí Ing. I. Kočárnika, CSc.

Sporem DH - ČR se vláda ČR již zabývala na základě materiálu předloženého k informaci dne 16.6.1998 a opakovaně ze dne 10.9.1998. Předložené materiály vzala vláda k informaci dne 30.9.1998. Jejich podstatou byl pokus o zvrát pro ČR nepříznivých rozhodčích nálezů. Z následného výše uvedeného vývoje je zřejmé, že tento pokus je neúspěšný a že zvyšuje riziko nárůstu platební povinnosti ČR vůči DH.

Vzhledem k výše uvedenému se rizika ČR ze sporu s firmou DH shrnují takto:

1. Riziko, že ČR v případě sjednání dohody o výši náhrady škody s DH zaplatí více, než by jí bylo určeno rozhodčím senátem.
2. Riziko nárůstu platební povinnosti ČR o další cca 2 mld. Kč pokud MZ nevezme zpět žaloby, které podle tří navzájem nezávislých expertiz a shodného právního názoru právního zástupce ČR i právního odboru MZ skončí neúspěchem ČR způsobí výrazný nárůst její platební povinnosti vůči DH.
3. Riziko agresivnějšího vymáhání pohledávky vůči ČR, pokud DH prodá pohledávku do zahraničí. DH předložil MZ vyjádření České národní banky, podle něhož ČNB ihned splní rozhodnutí, kterým exekuční soud - po určení výše náhrady škody rozhodčím senátem- uloží České národní bance odepsat stanovenou částku z účtu, který ČNB vede pro ČR a připsat tuto částku ve prospěch účtu, který určí věřitel této pohledávky na náhradu škody. Pro pověst ČR v zahraničí by bylo nepříznivé, kdyby takové oprávnění vůči jejímu účtu u ČNB měla některá zahraniční finanční instituce.

MZ navrhuje výše uvedená rizika pro ČR odvrátit takto:

- ad 1. Nesjednat s Diagem dohodu o výši náhrady škody, ale nechat o ni rozhodnout rozhodčí senátu a event. přezkumný rozhodčí senát.
- ad 2. Vzít zpět žaloby uvedené v bodu 2. a pokusit se s DH dohodnout, aby zastavení těchto soudních řízení neblokoval svými procesními postupy s cílem oddálením konečného rozhodnutí dosáhnout nárůstu náhrady škody. Současně vyzvat - pokud možno v dohodě s DH - příslušný rozhodčí senát, aby neprodleně zahájil tu část rozhodčího řízení, ve které rozhodne o výši náhrady škody. V této části řízení se všemi zákonnými prostředky užitými pokud možno bez prodlužování řízení usilovat o minimalizaci platební povinnosti ČR vůči DH.

Pokusit se sjednat s DH, aby k úhradě části náhrady škody převzal od FNM 78,85% akcií firmy SEVAC, a.s., zachoval činnost této firmy dle usn. Vlády ČR č. 762/ 2000 a splnil odborné podmínky stanovené MZ. DH opakovaně vůči MZ deklaroval svůj zájem stát se strategickým partnerem firmy SEVAC, a.s.

- ad 2., 3. Nabídnout DH již nyní dohodu o tom, že Konsolidační banka Praha, s.p.ú.:
- a) odkoupí od DH s účinností od pravomocného určení výše náhrady škody rozhodčím senátem tuto jeho pohledávku na náhradu škody vůči ČR např. za 80% její výše určené rozhodčím senátem a na tuto částku již nyní vyplatí firmě DH zálohu ve výši cca 300 mil. Kč,
  - b) poskytne DH úvěr cca 300 mil. Kč jištěný pohledávkou DH vůči ČR, pokud se DH zaváže svou pohledávku na náhradu škody vůči ČR nepřevést do zahraničí po celou dobu do pravomocného skončení sporu.

příloha A : Časový sled událostí
ve sporu firmy Diag Human, a.s. a ČR - Ministerstva zdravotnictví (dále jen DH a MZ)

1. únor-říjen 1990 Komise MZ k výběru zpracovatele tuzemské krevní plazmy na deriváty pro tuzemské užití :
  - 21.2.90 doporučila, aby MZ sjednalo smlouvu na zpracování čs. krevní plazmy firmou Diag Human, A.G. (Švýcarsko), která spolupracuje s dánskou firmou Novo Nordisk.
  - 11.9.90 doporučila, aby MZ sjednalo tuto smlouvu s čs. firmou Conneco, a.s. (později DH) ve spolupráci s její mateřskou firmou Diag Human, A.G. a firmou Novo Nordisk (Dánsko)
  - 24.10.90 v novém složení určeném ministrem doporučila MZ smlouvu s DH nesjednat.
2. 1991 Celnice Praha udělila firmě DH povolení k vývozu plazmy z ČR ke zpracování a ke zpětnému dovozu derivátů do ČR. Firma DH sjednala smlouvu o kooperaci při zpracování plazmy se svou mateřskou firmou Diag Human, A.G. MZ pořádá nové výběrové řízení za účasti firmy Conneco jako organizátora dodávek krevní plazmy do dánské zpracovatelské firmy Novo Nordisk), jako zpracovatele vybralo firmy Imuno Wien a Grifols Barcelona a výsledek oznámilo okresním úřadům a zdravotnickým zařízením, které byly podřízeny MZ.
3. 1.-3. 1992 MZ udělilo povolení k distribuci léčiv firmě DH. Ta sjednala s několika nemocnicemi smlouvy, plazmu od nich vyvezla v souladu s celním povolením (viz 2.) ke zpracování ve firmě Novo Nordisk na deriváty, které přivezla do ČR. Ministr zdravotnictví MUDr. Bojar napsal firmě Novo Nordisk, že ve výběrovém řízení neuspěla z důvodu její spolupráce s firmou Conneco, o níž uvedl, že je nesolidní a jedná v rozporu s „rozhodnutím“ MZ. Slovo „rozhodnutí“ však bylo chybným překladem MZ. Správně mělo být použito slovo „doporučení“.
4. 18.3. 1992 Firma Novo Nordisk oznámila firmě Conneco, že v důsledku dopisu ministra MUDr. Bojara, CSc. přerušuje odběr plazmy dodávané firmou Conneco do doby než MZ změní svůj postoj k firmě Conneco vyjádřený v ministrově dopisu.
5. 17.4. 1992 Zápis pořízený MZ z jednání ministra MUDr. Bojara, CSc. a dalších osob z vedení MZ s právními zástupci firmy Conneco, a.s., kteří upozorňují, že ministrův dopis je nezákonným omezením hospodářské soutěže a žádají, aby ministr zaslal firmě Novo Nordisk omluvu. MZ odmítlo a v zápise hrozí projednáváním věci „za účasti veřejnosti a v massmediích“.
6. 18.5. 1992 Zástupci firmy Novo Nordisk jednají na MZ osobně s ministrem MUDr. Bojarem, CSc. Ten přes údajnou chybu překladu svého dopisu (viz bod 3.) svůj postoj ke Connecu nezměnil
7. 12.9. 1995 Právní zástupce firmy Conneco, nyní již DH žádá MZ o zaplacení náhrady škody ve výši 500 mil. Kč a při mimosoudním vyrovnání pouze 197 mil. Kč. Škodní událost spatřuje v dopise MUDr. Bojara, CSc. firmě Novo Nordisk. Vedení MZ tento požadavek odmítlo.
8. 18.3. 1996 DH podává u Krajského obchodního soudu žalobu na zaplacení 197 mil. Kč jako náhrady části škody, kterou později zvýšil.
9. 3.-4. 1996 MZ dal svou pozici posoudit erudovaným právníkům (JUDr. Eliáš a Prof. JUDr. Hajn). Dle nich část dopisu býv. ministra MUDr. Bojara byla sice v rozporu se zákonem, ale náhradu škody za to lze vymáhat jen dle zák. č. 58/1969 Sb. o odpovědnosti státu za nesprávný úřední postup, podle něhož je nárok DH promlčen. Pro DH k téže otázce zpracovala expertizu prof. JUDr. Pelikánová. Podle ní se nárok DH na náhradu škody posuzuje dle ustanovení obch. zákoníku o nekalé soutěži a dle zákona o ochraně hospodářské soutěže a proto tento nárok promlčen není. Názor prof. Pelikánové je shodný s později publikovaným rozhodnutím Vrch. soudu v Praze v poněkud obdobném sporu, v němž neuspěl FNM, a stanoviskem Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vydaném na žádost MZ (viz bod 21.)
10. 18.9.-21.10. 1996 Ministr zdravotnictví PhDr. Stráský podepsal na základě závěrů porady vedení MZ rozhodčí smlouvu (dle zák. č. 216/1994 Sb.), že spor bude řešit rozhodčí senát v písemném a řízení. Firma DH doručila rozhodčímu senátu žalobu. Jejím obsahem je zejména nárok na náhradu škody ve formě ušlého zisku ve výši 2.073.938.880,- Kč.
11. 19.3. 1997 Rozhodčí senát vydal poměrem hlasů 3:0 pro DH mezitimní rozhodčí nález, ve kterém:
  - a) rozhodl, že částí obsahu dopisu ministra Bojara firmě Novo Nordisk byl porušen zákon a že za škodu tím vzniklou odpovídá ČR podle obchodního zákoníku.
  - b) vyzval ČR a DH, aby se pokusily sjednat dohodu o výši náhrady škody, jinak že tento rozhodčí senát rozhodne o výši náhrady škody podle posudku soudního znalce.

12. 15.4. 1997 MZ podalo ve lhůtě sjednané v rozhodčí smlouvě návrh na přezkoumání mezitimního rozhodčího nálezu (viz bod 12.) přezkumným rozhodčím senátem.
13. 26.5. 1997 Soud zastavil řízení ve věci žalobcem podané žaloby (viz bod 8.). Pozdější námitku MZ o souběhu soudního a rozhodčího řízení přezkumný rozhodčí senát neuznal.
14. 30.5. 1997 Místopředseda vlády a ministr financí Ing. Kočárník, CSc. doporučil svým dopisem ministru zdravotnictví PhDr. Stráskému sjednat s firmou DH smír. MZ toto doporučení neakceptovalo, svůj návrh na pokračování sporu (viz bod 12.) nestáhlo.
15. 21.11. 1997 MZ doručilo přezkumnému rozhodčímu senátu odůvodnění svého návrhu z 15.4.97 na přezkoumání mezitimního rozhodčího nálezu (viz bod 12.)
16. 15.5. 1998 Plnou moc k zastupování ČR v sporu s DH převzal od MZ JUDr. P. Raban, CSc. Výběrové řízení podle zák.č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek na tuto státní zakázku poskytnutí právní služby MZ neprovedlo. K tomu viz ad 2.d/ na str.3 předkládací zprávy.
17. 27.5. 1998 Přezkumný rozhodčí senát, složený z renomovaných rozhodců Rozhodčího soudu při Hospodářské a Agrární komoře ČR, vydal poměrem hlasů 3:0 pro DH přezkumný rozhodčí nálezu, jímž potvrdil správnost pro ČR nepříznivého mezitimního rozhodčího nálezu (viz 11.)
18. 5.6. 1998 Právní zástupce ČR (viz bod 17.) se poprvé obrátil na přezkumný rozhodčí senát a žádal jej o nahlédnutí do rozhodčího spisu. Byl odkázán na pozdější dobu, protože rozhodčí senát připravoval písemné vyhotovení rozhodčího nálezu z 27.5.98.
19. 9.6.-13.7. 1998 MZ obdrželo přezkumný rozhodčí nálezu. Právní zástupce ČR doručil soudům žaloby na:
  - a) Obvodnímu soudu pro Prahu 9 žalobu na určení neplatnosti rozhodčí smlouvy,
  - b) Krajskému obchodnímu soudu v Praze žalobu na zrušení rozhodčích nálezů,
  - c) Obvodnímu soudu pro Prahu 9 žalobu na přezkoumání přezkumného rozhodčího nálezu dalším přezkumným rozhodčím senátem.
 O žalobách zde uvedených ad a) a c) soudy rozhodly, že jsou podány věcně nepříslušnému soudu, proto se řízení o nich žalobách prodloužilo nejméně o 1 rok.
 DH nabídl ČR smír, ministryně zdravotnictví MUDr. Roithová odpověděla, že nabídku nechá posoudit. Není známo, zda k tomu došlo, věcné stanovisko MZ nezaujalo.
 MZ předložilo zprávu o sporu s DH tehdejší vládě ČR, ta ji pravděpodobně nepojednala.
20. září 1998 MZ doručeno poučení přezkumného rozh. senátu o tom, že přezkumný rozhodčí nálezu (viz 17.) nelze přezkoumat, k čemuž směřuje žaloba MZ viz bod 19.c/. Vláda vzala 30.9.1998 k informaci návrh MZ na pokračování sporů o zvrát výsledků rozh. nálezů včetně 19.c/.
21. 2.-5. 1999 MZ požádalo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚHS) o zahájení řízení, zda dopisem býv. ministra zdravotnictví MUDr. Bojara, CSc. došlo k omezení hospodářské soutěže. ÚHS vydal 13.5.99 stanovisko, že uvedený dopis mohl způsobit omezení hospodářské soutěže, čímž potvrdil věcnou správnost obou rozhodčích nálezů.
22. 31.12. 1999 Na dotaz MZ odpověděl majetkoprávní odbor Ministerstva financí, že sjednání rozhodčí smlouvy nebránila vyhl. č. 119/1988 Sb. o hospodaření s nár.majetkem. Tato odpověď je potvrzením správnosti příslušné části obou rozhodčích nálezů a prognózou neúspěchu ČR ve sporu o určení neplatnosti rozh. smlouvy a v části sporu o zrušení rozh. nálezů (19.a,b).
23. 19.1. 2000 Soud zamítl žalobu MZ na určení neplatnosti rozhodčí smlouvy. MZ se odvolalo, odvolací soud dosud nerozhodl, prognóza je pro ČR zcela nepříznivá.
24. 14.3. 2000 Firma DH nabídla České republice prominutí náhrady ušlého zisku za rok 1999 ve výši 500 mil.Kč, pokud dostane úvěr cca 500 mil.Kč od Konsolidační banky Praha, který po dobu pokračování sporu užije na čs. trhu plazmy (viz předkládací zpráva)
25. srpen 2000 Dle stanoviska ekonomického experta MZ. Byla v r.1992-9 ziskovost čs. trhu plazmy 8 mld. Kč a DH by obsadil 70% tohoto trhu tj dosáhl zisk 5,6 mld.Kč. Tři právní expertizy vylučují možnost ČR zvrátit výsledky rozh. nálezů -viz 19.a),b),c) - a zdůrazňují riziko nárůstu platební povinnosti ČR. DH předběžně souhlasí, že svou pohledávku vůči ČR prodá Konsolidační bance Praha, s.p.ú. a za část takto získané platby koupí od FNM 78,85% akcií firmy SEVAC, a.s. a zaváže zachovat činnost této firmy dle usn. Vlády ČR č. 762/ 2000.

příloha B : Vznik a vývoj sporu DH-ČR o náhradu škody

Vlastní spor vznikl v roce 1995, kdy se firma DH obrátila na MZ s žádostí o zaplacení náhradu škody s tím, že vlastní škodní událost spatřuje v dopise, který 12.3.1992 tehdejšího ministr zdravotnictví MUDr. Bojar, CSc. adresoval dánské firmě Novo Nordisk a vyjádřil v něm pochybnost o solidnosti firmy DH (jejíž název tehdy byl Conneco, a.s.). V důsledku tohoto dopisu firma Novo Nordisk vypověděla firmě DH spolupráci při zpracování krevní plazmy na deriváty. Tím firmě DH vznikla škoda zejména ve formě ušlého zisku.

Vlastní analýzy MZ již na počátku sporu nasvědčovaly tomu, že část uvedeného dopisu byla porušením zákona a obsahovala údaje způsobilé firmu DH nezákonně poškodit. Vzhledem k riziku nárůstu náhrady škody při dlouhotrvajícím sporu s prognózou již tehdy pro ČR spíše nepříznivou, sjednalo MZ v září 1996 s firmou DH rozhodčí smlouvu dle speciálního zákona č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení. Tím byl vytvořen předpoklad pro rychlé rozhodnutí a - pro případ neúspěchu ČR - bylo časově omezeno riziko narůstání náhrady ucházejícího zisku firmy DH a úroků.

Ve sporu samém se MZ bránilo zejména tím, že dotyčný dopis :

- ministr napsal při výkonu státní správy, proto odpovědnost za škodu tím vzniklou se neřídí obchodním zákoníkem účinným od 1.1.92, ani zákonem č. 63/1991 Sb. o ochraně hospodářské soutěže, ale zák. č. 58/1969 Sb. o odpovědnosti za nesprávný úřední postup, podle kterého je nárok firmy DH promlčen.
- vzhledem k § 2a/ zák.č.71/1967 Sb. (správní řád) nebyl výkonem státní správy, ale souvisel s hospodařením podřízených organizací. Neobsahoval však tzv. soutěžní záměr, tudíž MZ nebylo soutěžitelem. Proto se odpovědnost za škodu vzniklou odpisem neřídí obchodním zákoníkem, ani zákonem o ochraně hosp. soutěže, ale občanským zákoníkem. Podle něj je nárok firmy DH promlčen.

První zde uvedený názor MZ čerpalo z expertizy, kterou pro něj zpracoval JUDr. Eliáš, druhý z expertizy, kterou pro něj zpracoval prof. JUDr. Hajn, DrSc. Obě tyto expertizy z března 96 MZ předložilo rozhodčím senátům jako argumenty své obrany.

Firma DH čelila expertizou prof. JUDr. Pelikánové z dubna 96. Podle ní:

- dotyčný dopis nebyl výkonem státní správy, ale deliktem způsobilým vyvolat omezení hospodářské soutěže.
- MZ při oznamování výsledků výběrového řízení mělo vliv na hospodářskou soutěž na relevantním trhu. Proto MZ bylo soutěžitelem v širším smyslu.
- Odpovědnost za náhradu škody vzniklé tím, že dopis byl porušením ustanovení obchodního zákoníku i zákona o ochraně hospodářské soutěže se řídí obchodním zákoníkem. Proto nárok firmy DH na náhradu škody není promlčen.

Shodně s prvním názorem prof. Pelikánové se vyjádřil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže dne 13.5.99 na předchozí žádost MZ. Druhý názor prof. Pelikánové je v souladu s judikaturou Vrchního soud v Praze z 11.1.95 v obdobné věci (3 Cmo 1336/94) vůči Fondu národního majetku. Toto rozhodnutí, které má pro ČR ve sporu s firmou DH značně nepříznivý význam, bylo v odborném tisku poprvé publikováno až v červenci 96. Proto jej experti MZ v době zpracovávání svých expertiz zřejmě neznali.

Rozhodčí senát též s použitím výše uvedeného judikátu Vrchního soudu v Praze rozhodl 19.3.97 mezitímním rozhodčím nálezem, že základ nároku na náhrady škody firmy DH je po právu a vyzval strany k dohodě o výši náhrady škody. MZ o tomto výsledku podalo informaci ministerstvu financí, nepřijalo ani výzvu rozhodčího senátu ke sjednání dohody o výši náhrady škody ani výše uvedené doporučení místopředsedy vlády a pokusilo se zvrátit pro ČR nepříznivý mezitímní rozhodčí nález tím, že jej nechalo v souladu s rozhodčí smlouvou přezkoumat jiným rozhodčím senátem (obdoba soudního odvolání).

Přezkumný rozhodčí senát 27.5.98 potvrdil nález prvoinstančního rozhodčího senátu (tj. potvrdil neúspěch ČR) a věc předal původnímu rozhodčímu senátu k rozhodnutí o výši náhrady škody. I pak se MZ dále pokoušelo zvrátit pro ČR nepříznivé důsledky rozhodčích nálezů tím, že podalo k soudu tři žaloby s cílem :

1. určit neplatnost rozhodčí smlouvy, kterou za ČR podepsal 18.9.96 tehdejší ministr zdravotnictví PhDr. Jan Stráský,
2. zrušit oba rozhodčí nálezy,
3. přezkoumat přezkumný rozhodčí nález dalším přezkumným rozhodčím senátem.

Údaje o pro ČR nepříznivém průběhu řízení o určení neplatnosti rozhodčí smlouvy je uvedeno na str. 1 předkládací zprávy.

Také dosavadní průběh zbylých dvou výše uvedených řízení je pro ČR nepříznivý stejně jako prognóza jejich výsledků. Podle stanoviska právního zástupce ČR a zejména tří právních expertiz pořízených MZ nezávisle na sobě, každé z těchto řízení skončí neúspěchem ČR. Důvody neúspěchu ČR jsou dle expertiz tyto :

ad 1. Žalovat na určení neplatnosti rozhodčí smlouvy lze jen do vydání rozhodčího nálezu. Po vydání rozhodčího nálezu (kdy tuto žalobu podalo ministerstvo zdravotnictví) soud tuto žalobu zamítne, protože v té době lze důvod neplatnosti rozhodčí smlouvy uplatnit jen v rámci žaloby na zrušení rozhodčích nálezů podle § 32 zák. č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení.

ad 2. Důvod neplatnosti rozhodčí smlouvy uplatněný MZ v řízení o zrušení rozhodčích nálezů dle § 32 zák. č. 216/1994 Sb., tj. že:

- a) MZ sjednalo rozhodčí smlouvu v rozporu s vyhl. č. 119/1998 Sb. o hospodaření s národním majetkem není oprávněný. MZ bylo oprávněno rozhodčí smlouvu sjednat. (Týž závěr obsahuje i stanovisko Ministerstva financí z 31.3.1999.
- b) rozhodčí smlouva byla sjednána jen k rozhodnutí o náhradě škody a rozhodci ji překročili když rozhodli i o omluvě, je soud dle § 33 zák. č. 216/1994 Sb. povinen zamítnout proto, že tento důvod MZ nenamítlo na počátku rozhodčího řízení.
- c) byl u soudu uplatněn v r. 1998 po uplynutí zákonné tříměsíční lhůty,
- d) byl u soudu uplatněn neoprávněnou osobou, když MZ 15.5.98 zadalo zastupování ČR ve sporu, aniž na tuto státní zakázku vyhlásilo výběrové řízení podle zák. č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek.

ad 3. Přezkumný rozhodčí nález je součástí mezitímního rozhodčího nálezu. Ten již přezkoumán byl, proto nelze přezkoumat přezkumný rozhodčí nález.

Po skončení výše uvedených tří řízení bude první rozhodčí senát rozhodovat o výši náhrady škody.

Vzhledem k výše uvedenému MZ požádalo svého příslušného odborníka o vyjádření zda československý a posléze český trh plazmy v době, za kterou požaduje DH náhradu ušlého zisku z tohoto trhu umožňoval dosažení zisku na úrovni požadované touto firmou a zda by parametry krevních derivátů, dodávaných touto firmou umožňovaly dosažení takového podílu na tomto trhu v letech 1992-99, za které tato firma náhradu škody požaduje. Výsledkem byla již výše uvedená expertiza, podle které tento trh umožňoval v souhrnu let 1992-9 dosažení zisku 8 mld. Kč a firmou prokázané parametry by jí umožnily obsadit 70% tohoto trhu tj. dosáhnout zisku 5,6 mld. Kč bez úroků za dobu od vedení sporu.

Firma DH uvádí ziskovost tohoto trhu 4 mld.Kč a uváděla, že by z tohoto trhu obsadila minimálně 50%, tj. dosáhla zisku 2 mld. Kč. K tomu firma požadovala úroky ve výši 1,6 mld. Kč za dobu vedení sporu. DH tedy požaduje náhradu přibližně o polovinu nižší, než by mohla požadovat podle poznatků ministerstva zdravotnictví. Hrozí riziko, že při dalším pokračování sporu by ministerstvu zdravotnictví byla uložena povinnost předložit své statistiky a firma by právě jimi mohla odůvodnit zvýšení svého požadavku na náhradu škody. To by - vedle nárůstu úroků za další pokračování sporu - znamenalo další zvýšení rizika dopadu na státní rozpočet.

Při tom může MZ nařídit, aby předložilo údaje o množství a cenách zpracované plazmy a derivátů ní vyrobených v době rozhodné pro spor tj. v letech 1992-99. Z těchto údajů vyvodil expert MZ závěr, že výše náhrady škody požadovaná firmou DH činí 5,6 mld. Kč bez úroků, zatímco sama firma DH, která dosud tyto údaje zjevně nezná, požaduje náhradu škody nižší, tj. 4,5 mld. Kč bez úroků. Existuje proto riziko, že při dalším vedení sporu by firma DH mohla svůj nárok na náhradu škody zvýšit právě na základě seznámení se s těmito údaji. Dosavadní průběh rozhodčího řízení byl zaměřen na tzv. právní základ nároku tj. na jiné otázky než je výše náhrady škody, proto si rozhodčí senáty tyto údaje od MZ dosud nevyžádaly.

Rozhodnutí prvního rozhodčího senátu o výši náhrady škody bude ČR oprávněna nechat přezkoumat jiným rozhodčím senátem. I během tohoto řízení budou narůstat úroky z prodlení. Tím může být eliminováno snížení náhrady škody, pokud by jej ovšem ČR v tomto řízení dosáhla. Jinak by i toto řízení znamenalo nárůst platební povinnosti České republiky o úrok z prodlení ve výši 1-2 mil. denně.

Po právní moci rozhodčího nálezu o výši náhrady škody bude DH oprávněna takový rozhodčí nález předložit k exekuci soudu. Ten po řízení, které obvykle trvá 3-6 měsíců, což bude znamenat nárůst platební povinnosti ČR o 30-120 mil. Kč, uloží České národní bance povinnost odepsat z účtu, který ČNB vede pro ČR částku určenou rozhodčím senátem. ČNB dle svého vyjádření po vydání rozhodnutí exekučního soudu neprodleně splní svou zákonnou povinnost a odepíše z účtu, který vede pro ČR částku určenou rozhodčím senátem a připíše ji ve prospěch firmy DH.

Firma DH 14.3.2000 nabídla MZ, že promine České republice ze svého nároku na náhradu škody část ve výši 500 mil.Kč, pokud jí Konsolidační banka, s.p.ú. poskytne úvěr ve výši 300 až 500 miliónů Kč s tím, že poskytnutí tohoto úvěru zajistí firma DH zajišťovacím postoupením Konsolidační bance Praha, s.p.ú. své pohledávky vůči ČR na náhradu škody. Přijatý úvěr užije firma DH k řešení problému českého zdravotnictví s přebytečnou krevní plazmou a eventuálně i problému se společností SEVAC,a.s. Spor přitom bude dále pokračovat.

Firma DH 21.7. t.r. projevila zájem být (spolu se svým zahraničním partnerem) strategickým partnerem firmy SEVAC,a.s. tj. získat 78,85% akcií firmy SEVAC,a.s. Ty jsou dosud majetkem státu a dle usn. vlády ČR č.762/ 2000 budou prodány zájemci, který zabezpečí pokračování činnosti firmy SEVAC,a.s. a splní s tím související podmínky.

Proto MZ vedlo v srpnu t.r.s firmou DH předběžné nezávazné jednání. Při něm firma DH projevila ochotu svou pohledávku vůči ČR prodat za Konsolidační bance Praha,s.p.ú. (dále jen KoB). Koupí pohledávky vůči ČR od firmy DH by KoB stala účastníkem sporu proti ČR místo firmy DH ,spor by ukončila sjednáním smíru s ČR a získanou pohledávku by KoB účelně užila ve svých finančních vztazích vůči ČR. Firma DH by část peněz získaných od KoB převedla na FNM k úhradě prodejní ceny akcií firmy SEVAC,a.s.

Proto se navrhuje, aby vláda ČR uložila ministru zdravotnictví, místopředsedovi vlády pro hospodářskou politiku a ministru financí a předsedovi prezidia Fondu národního majetku ČR postupovat tak, jak je uvedeno pod body ad 1., ad. 2 a ad 3. na str. 2 této předkládací zprávy.